

Mariagerfjord
KOMMUNE

Til medlemmer af Grønt Råd
Mariagerfjord Kommune

6.1 Teknik og Miljøsekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
09.00.00-P21-4-07

Ref.: Inger Taylor
Direkte tlf. 97 11 36 12
intay@mariagerfjord.dk

Dato: 30. november 2007

Referat af møde i Grønt Råd

Torsdag den 8. november 2007

Kl. 14-16 på Arden Rådhus, Østergade 22, 9510 Arden, mødelokale "Fjorden"

Til stede: Finn Frandsen (FF), Per S. Sørensen (PSS), Kjeld Lundager Jørgensen (KLJ), Børge Poulsen (BP), Per Nielsen (PN), Ole Guldberg (OG), Thorkild Lund (TL), Keld Juul Nielsen (KJN), Jørgen Ussing (JU) (til og med punkt 6) og Inger Taylor (IT)

Afbud: Jens Cæsar Jensen (JCJ)

Fraværende: Morten Schnack (MS), Bent Klit Christensen (BKC),

1. Velkomst

JU bød velkommen og orienterede kort om temamødet for Byrådet den 6. september 2007 om miljøproblematikker i Mariager Fjord og administration af husdyrbrug.

Bemærkninger fra Grønt Råd var: Slamproblematikker i fjordområdet, behov for inddragelse af Randers Kommune samt forslag om et temamøde, hvor hele fjordområdet er i fokus, ikke kun inderfjordens iltsvindsproblematikker.

2. Orientering fra arbejdsgrupperne

2a. Naturstigruppen

Naturstigruppen er kommet videre i deres arbejde med at kortlægge og registrere stier i kommunen, herunder:

- Afholdt møde arrangeret af arkæolog Eske Thøgersen om kulturhistoriske oplevelser i forbindelse med stier i Mariager området, herunder sti ved Mosely, Hem og Skrødstrup.
- Fået forslag fra Per Edgar Sørensen om at optegne stier ved hjælp af GPS. Forslag om, at Grønt Råd køber egne GPS'er til formålet.
- Kontakt til Kielstrup Borgerforening om registrering af stier mellem Kielstrup og Kielstrup Sø.

- Indhentning af kort og informationer om stier ved Lokes Plantage og Trinderup Krat, Hørby Plantage og Hobro Østerskov. I disse lokaliteter er det forholdsvis enkelt at lave en beskrivelse af adgang, parkeringsforhold, handicapadgang, længde, lave vejvisere, beskrivelse af hvad, der er at se, faciliteter som borde og bænke og om der er gå- cykel- eller ridestier.
- Kontakt til Niels Gundersen og Henry Rosenkilde, der har erfaring og ideer til stier.

Fra Grønt Råd blev der gjort opmærksom på en handicapvenlig sti ned til stranden ved Øster Hurup, der bliver benyttet af hestetrafik fra campingpladsen, hvilket er uheldigt, idet handicapstien tager skade. Der var forslag om at etablere en trampet sti langs træerne i anden klitrække, som ryttere kan benytte, så handicapstien friholdes for heste. Aage V. Jensens Fonde er interesseret i at finde en løsning, der tilgodeser begge brugergrupper. Dog er området fredet, så der er behov for at afklare, hvad der står i fredningen og evt. søge dispensation. Campingpladsejeren er indforstået med, at der findes en løsning, der kan tilgodeses begge kunde grupper. JU/IT vil bede forvaltningen se på sagen.

Der blev foreslået fra Grønt Råd at bruge vandrelav som fx Fodslaw i Hadsund og De glade vandrere i Rold til at gå stierne efter.

En mulighed er at etablere stier ved kommunens nyrehvervede grund på 0,8 ha. ved Hadsund Skole. IT afklarer status for overdragelse hos afdelingsleder Bjarke Uffe Jensen.

2b. Mariager Fjord Gruppen, herunder debatmøde den 4. oktober 2007 kl. 19 i Hadsund Kulturcenter og forslag til målsætninger til Agenda 21 strategi.

Gruppen har i samarbejde med kommunen afholdt et offentligt møde om Mariager Fjord den 4. oktober i Hadsund. Der var ca. 40 fremmødte.

På baggrund af mødet foreslår arbejdsgruppen, at Grønt Råd anbefaler Mariagerfjord Kommune at udarbejde målsætninger for følgende emner:

Rensningsanlæg og tostrengssystemer

Grønt Råd: anbefale Mariagerfjord Kommune at tænke bredt, når der skal laves ny rørføring fra kommunen til et nyt rensningsanlæg ved Als, herunder at lave tostrengt kloaksystem og lægge varmforsyningsledninger ned samtidigt, for at øge varmforsyningsikkerheden rundt i kommunen. Med et fælles fordelingssystem kan fx overskudsvarme fra fællesforbrænding og flisfyrede fjernvarmeværker leveres til ”dyre” fjernvarmesystemer i lokalbyerne, så varmforsyningen samtidig bliver både miljømæssigt og økonomisk bæredygtigt.

Slamproblematikker

Flere landmænd i oplandet til Mariager Fjord får leveret store mængder slam fra rensningsanlæg i andre kommuner mod en klækkelig betaling. Problemstillinger er dels, at de må have lov til at udbringe slammet på markerne på én gang i løbet af en treårig periode hvis væsentligt øger risikoen for udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet. Til sammenligning bliver gylle fra animalske produktionslandbrug udbragt løbende i mindre portioner, så markafgrøderne lettere kan nå at optage næringsstofferne. Derudover er der større risiko for udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet fra lavtliggende områder, hvilket gælder store arealer ved yderfjorden. En problemstilling er endvidere, at lokale landmænd kan have svært ved at komme af med deres gylle, når naboen hellere modtager slam primært på grund af den fordelagtige

betaling, som kommunerne betaler til slamaftagere. Endvidere indeholder spildevandsslam ofte tungmetaller, hormonforstyrrende og miljøskadelige stoffer.

Grønt Råd: Anbefale at kommuner, Landboforeninger og andre interesseorganisationer laver tiltag til at fremme at landmænd kan udnytte deres gylle lokalt og mindske udbringningen af slam. Fx kan landboforeninger oplyse mere om værdien af efterafgrøder. Kommunen og interesseforeninger kan presse på for at få ændret lovgivningen, så der ikke køres slam på især lavtliggende områder og for at fremme udviklingen af ny teknologi til behandling af slam, herunder udnyttelse som brændselsressource, fx i forbindelse med byggeri af nyt rensningsanlæg i Mariagerfjord Kommune

Holdingtanks

Grønt Råd: Anbefale kommunen at udvide de nuværende pumpestationer til tømning af holdingtanks på både til at omfatte Mariager og Hobro og evt. andre havne. Kommune og interesseorganisationer kan lave kampagner og projekter med det formål at få sejlere til at indsatte holdingtanks i bådene – barrierer er penge og pladsmangel.

Affaldskampagne

Grønt Råd: Anbefale rådets medlemmer, kommunen og andre organisationer og foreninger i Mariagerfjord området til at bakke op om Danmark Naturfredningsforenings affaldskampagne i april. Evt. samme tid eller på andre tider af året, men med koordinering.

Sejlrenden

Grønt Råd: Anbefale, at en arbejdsgruppe arbejder videre med problemstillinger omkring tilsanding i yderfjorden, herunder at bruge resultater fra amternes rapporter, fjordudvalgets drøftelser mv. i overvejelserne.

Afgræsning af enge

Grønt Råd: Anbefale kommunen, landboforeningerne og andre interessenter at etablere græsningslaug langs fjorden, men således at der bliver tale om store arealer, hvor der kan sættes eksempelvis kødkvæg ind og græsningstrykket kan reguleres.

Anbefalingerne blev godkendt med følgende ændringer/tilføjelser:

- Punktet Rensningsanlæg og tostregssystemer: Tilføje anbefaling om, at Mariagerfjord Kommune prioriterer spildevandsplanlægning og håndtering i det åbne land.
- Punktet Slamproblematikker: Tilføje at fx kan flisfyrede fjernvarmeværker levere overskudsvarme til tørring af slam.
- Punktet Holdingtanks: En definition af hvad holdingtanks er.
- Punktet Affaldskampagne: Tilføje anbefaling om, at der samtidig laves en oplysende kampagne om at undgå at smide affald i naturen.
- Punktet Sejlrenden: Grønt Råd besluttede at nedsætte en arbejdsgruppe, hvor Fjordudvalget inviteres til at deltage.
- Punktet Afgræsning af enge: Tilføje, at græsningstrykket kan reguleres, så det ikke bliver for stort samt at det frivillige jordfordelingsinstrument evt. kan tages i brug i denne forbindelse.

3. Status for arbejdsgrupper: Nedlæggelse, fortsættelse og/ eller nye arbejdsgrupper

Naturstigruppen vil gerne fortsætte og forventer at være nået temmelig langt til næste Grønt Råds møde. De kommer selv med et udspil til tidsplan og mål i 2008.

Mariager Fjord gruppen har udfyldt sit formål med at bidrage til at afholde et offentligt møde om Mariager Fjord i høringsperioden for Agenda 21 strategi. Derfor nedlægges gruppen. Budgettet på 3.000 kr. er ikke anvendt, idet udgifter til mødeafholdelse, forplejning og annoncering er afholdt via et centralt Plan- og A21 budget.

Der oprettes en ny arbejdsgruppe med Sejlrenden som fokusområde. Medlemmerne af Mariager Fjord gruppen indgår i denne arbejdsgruppe og inviterer 1-2 medlemmer af Fjordudvalget til at deltage i arbejdet vedrørende tilsanding af sejlrenden i yderfjorden.

Der tages på næste Grønt Råds møde stilling til, om der skal oprettes en arbejdsgruppe for DNs affaldskampagne i april. OG har siden mødet oplyst, at datoen er den 13. april i 2008.

4. Regnskab for rådighedsbeløb og anvendelse i 2007.

Grundet opstartsår for Grønt Råd er der endnu ikke afholdt mange udgifter. Der er disponeret 3.000 kr. til hver af 2 arbejdsgrupper. Dvs. 6.000 kr. Derfor er der 44.000 kr. til rådighed.

Forslag til projekter i 2007 er:

- Folder om Grønt Råd evt. med stier
- Indkøb af GPSér
- Evt. bidrag til at sikre Mariager Fjord Guiden (dog har Rold Skov Natur og Kulturcenter tilbudt midlertidigt at overtage og opgradere Mariager Fjord Guiden).
- Bro over Haslevgårde Å (dog afventer kommunen at modtage indgåede lodsejraftaler for Nordsøstien fra Miljøcentret).
- Endvidere præsenterede IT ideer til projekter (se vedlagte PowerPointoplæg).

Det blev besluttet, at Naturstigruppen kan indkøbe GPSér til registrering af stier og at der skal udarbejdes en folder om Grønt Råd for at informere om rådet til lokalbefolkningen.

5. Bidrag til Mariager Fjord ruten: forslag til formidlingspunkter og vejføring

IT redegjorde for kommunens arbejde med at opdatere og udgive Mariager Fjord ruten og bad Grønt Råds medlemmer om at melde tilbage med forslag til evt. ændringer indenfor en måneds tid. Det blev bemærket, at Åmølle vandmølle ikke er der mere!

6. Forum for Grønt Råd

Et evt. forum for Grønt Råd skal ifølge IT-afdelingen oprettes via kommunens hjemmeside. IT har kontaktet kommunens web-ansvarlige Allan Pinnerup ang. mulighederne herfor. Allan Pinnerup er i færd med at undersøge mulighederne, men er umiddelbart positiv overfor henvendelsen.

7. Henvendelse om tilskud til forbedring af stier (eftersendes)

Visborg Landsbylaug havde telefonisk bedt om at få punktet sat på dagsordenen, idet de ønsker at søge Grønt Råd om tilskud til reovering af en sti. Dog var ansøgning ikke modtaget før Grønt Råds møde, hvorfor punktet ikke blev behandlet.

8. Orientering om Fiskeri-LAG og Udviklingsstrategi fra LAG-Himmerland

JU, FF og IT orienterede om processen med at starte en **Lokal AktionsGruppe (LAG)** for fiskeriudvikling under EU's fiskeriudviklingsprogram. Den dækker Viborg, Vesthimmerlands, Rebild, Ålborg, Brønderslev og Mariagerfjord kommuner. FF blev valgt til bestyrelsen og som formand. Endvidere er Anders Krogh Andersen fra Hobro Sportsfiskerforening valgt ind i bestyrelsen. Yderligere oplysninger kan ses på kommunens hjemmeside:

www.mariagerfjord.dk/MFK/naturmiljoe

IT orienterede om, at den Lokale aktionsgruppe for landdistriktsområdet "LAG Himmerland", der dækker Rebild og Mariagerfjord kommuner, netop har sin Udviklingsstrategi ude i høring. Den kan ses på www.lag-himmerland.dk

9. Orientering om seneste nyt om vand- og naturplaner

JU orienterede om, at Natur og miljø arbejder på at lave et høringssvar, der dels beskriver overordnede problemstillinger og dels beskriver konkrete detaljerede tiltag i vand- og naturplanerne for Mariagerfjord Kommune, som Miljøcentret bør fokusere på. Grundet det store baggrundsarbejde, er høringssvaret ikke klar i udkast til Grønt Råds møde. Høringssvaret udsendes i stedet sammen med referatet (vedlagt – NB! Der vil være løbende ændringer til teksten indtil Byrådsmødet den 20. december).

TL orienterede om, at Dansk Ornitologisk Forening og sportsfiskerne laver et høringssvar, der kan ses på www.dofnord.dk eller www.dofostjylland.dk

10. Emner til Grønt Råds arbejde i 2008, fx klima?

OG orienterede om Danmarks Naturfredningsforenings kampagner om klimakommuner samt om formidling af fredede områder.

Forslag til emner for Grønt Råd arbejde i 2008 er:

- Temamøder med politikere og eksperter om fx hvad klimaændringer betyder for Mariager Fjord kommune.
- Temamøder om naturstiarbejdet.

11. Fastsættelse af mødekalender for 2008

Møder i 2008 blev fastlagt til torsdag i den 1. uge af henholdsvis februar, maj, september og november. Det vil sige som følger:

- Torsdag den 7. februar kl. 14-16 (ordinært møde)
- Torsdag den 8. maj kl. 14
- Torsdag den 4. september kl. 14
- Torsdag den 6. september kl. 14

På mødet i februar tages der beslutning om hvilket af de tre efterfølgende møder, der skal være henholdsvis ordinære møder og temamøder.

12. Andet

KLJ orienterede om status for Skov og Naturstyrelsens indsats i projekter finansieret af regeringens miljømilliard i Villestrup og Kastbjerg ådale samt Glenstrup Sø.

Referent: Inger Taylor. Dato: 30. november 2007

Vedlagt:

Powerpointoplæg til Grønt Råds møde den 8. november 2007, Høringssvar og bilag til vand- og naturplaner.